

***PROTESTANTSE DIACONIE
DEN HAAG***

JAARRAPPORT 2019

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

JAARRAPPORT 2019

Inhoudsopgave:

Blz.

Bestuursverslag

1 t/m 8

Jaarrekening

Balans

9 t/m 10

Staat van baten en lasten

11

Kasstroomoverzicht

12

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

13 t/m 17

Toelichting op de balans

18 t/m 23

Toelichting op de staat van baten en lasten

24 t/m 27

Overige gegevens:

Vaststelling en resultaatbestemming

28

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

29

Bijlagen:

I i. Wijkdiaconieën: banksaldi en uitstaande middelen

32

ii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)

33 t/m 35

II. Overzicht beleggingen

36

III. Overzicht en exploitatie onroerende zaken

37

IV. Specificatie Stek projecten

38 t/m 39

V. Overzicht bijdragen en subsidies diaconale gelden

40 t/m 42

VI. Recapitulatie totaalbudget Stek

43

BESTUURSVERSLAG

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BESTUURSVERSLAG 2019

1. Doelstelling en activiteiten

Doelstelling algemeen

De Protestantse Diaconie Den Haag stelt zich ten doel om vanuit de christelijke gemeente mensen in de marge van de samenleving te ondersteunen, sociale uitsluiting tegen te gaan en de onderlinge verbondenheid van mensen en het vreedzaam samenleven van verschillende groepen in de stad te stimuleren.

Het doel van deze inzet is gerechtigheid en barmhartigheid. Ook signaleert de Diaconie maatschappelijke problemen en geeft die door aan verantwoordelijke instanties.

De werkwoorden *Delen Dienen Durven Doen* zijn een korte samenvatting van de missie van de Diaconie.

In het Beleidsplan 2016-2020 heeft de Diaconie haar focus gelegd op de volgende zeven prioriteiten:

- 1 Versterking van de wijkdiaconieën en het diaconaal opbouwwerk in de wijken, mede dankzij ondersteuning van vrijwilligers in de wijken
- 2 Tenminste één buurt- en kerkhuis per wijkcombinatie
- 3 Armoedebestrijding
- 4 Ondersteuning van vluchtelingen en ongedocumenteerden
- 5 Intensivering van het ouderenwerk
- 6 Zichtbaarheid en herkenbaarheid
- 7 Bevordering van sociale cohesie

In 2019 heeft de Diaconie verschillende werkzaamheden en voorzieningen voor diaconaal werk in Den Haag ondersteund. Het jaar begon voor de Diaconie met actieve steun voor het kerkasiel dat sinds 26 oktober 2018 werd gehouden in buurt-en-kerkhuis Bethel om de Armeense familie Tamrazyan te beschermen tegen uitzetting en als pleidooi voor een ruimere kinderpardonregeling. Dit kerkasiel liep door in 2019 en werd op 30 januari 2019 beëindigd, nadat de regering besloot tot een verruiming van het kinderpardon en een uitzetstop voor gezinnen die er een beroep op doen. In 2019 ging het overige werk onverminderd door: de ondersteuning en activering van het diaconale werk in wijkgemeenten, buurtgericht werk en presentie in verschillende wijken in Den Haag, om ouderenwerk, kinder- en jongerenwerk, om ondersteuning van en ontmoeting met migrantenkerken en mensen van andere godsdiensten, om individuele hulp en opvang van vluchtelingen of asielzoekers in schrijnende situaties.

De werkzaamheden van de Diaconie worden, in samenspraak en samenwerking met waar mogelijk de diaconie van de betreffende wijkgemeente, voor de Diaconie uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk in Den Haag.

In het geheel van de Protestantse Kerk in Den Haag draagt de Diaconie bij aan een aantal gemeenschappelijke activiteiten, zoals het Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing en het tijdschrift Kerk in Den Haag. Daarnaast onderhoudt de Diaconie subsidierelaties met de

Stichting Exodus Den Haag, de Stichting Straatpastoraat, de Stichting Invaliden Vakantieweken en het Oecumenisch Aandachtscentrum.

Voor 2019 werd de structurele subsidie aan Stek gesteld op € 1.950.000 (2018: € 1.900.000). Om de continuïteit van door Stek uitgevoerde activiteiten te waarborgen heeft de Diaconie besloten zich vast te leggen op een structurele bijdrage van (gemiddeld) € 2 mln per jaar gedurende vijf jaar (2019 - 2023). Hierdoor heeft Stek een stabiele financiële basis die aangevuld kan worden met subsidies van de gemeente en geld van fondsen. Voor bijna alle projecten van Stek geldt namelijk dat er naast de financiële steun van de Diaconie ook bij andere kerkelijke organen, fondsen en/of de Gemeente Den Haag wordt geworven.

In 2019 werd na lange voorbereiding buurt-en-kerkhuis Shalom feestelijk geopend op 5 oktober 2020 door de wethouder Bert van Alphen. Met de start van dit buurt-en-kerkhuis heeft ook in Den Haag Zuidwest de diaconale presentie een vaste plek gekregen in een buurt waar de nood hoog is.

De bijdrage aan Stek is weergegeven met een verantwoording naar activiteiten in de jaarrekening 2019 van Stek. Deze jaarrekening wordt door het desbetreffende bestuur overlegd aan de Diaconie in het kader van de tussen beide rechtspersonen geldende overeenkomst. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de diverse door de Diaconie (mede)gefinancierde Stekprojecten.

Hierna volgt een korte opsomming van de Diaconale aandachtsvelden in Den Haag en de projecten die door Stek in 2019 uitgevoerd zijn.

We beginnen met een project dat begin 2018 nog niet voorzien was:

Kerkasiel

De aanleiding, de uitvoering en de goede afloop van het rond de familie Tamrazyan georganiseerde Kerkasiel moge bij een ieder bekend zijn. Een onverwacht project van oktober 2018 tot januari 2019, in het hart van onze diaconale zorgplicht voor mensen in de knel, in een buitengewoon stimulerende samenwerking van PKN, AK tot Stek en vele anderen. En toen er voor het kinderpardon een acuut beroep op ons gedaan werd, konden we er zijn. Als Haagse Diaconie zijn we gelukkig in staat te zijn ons Buurt-en-kerkhuis Bethel ter beschikking te stellen en de financiële kosten van de ingezette Stek-organisatie te dragen. De praktische coördinatie van het kerkasiel was in handen van Stek. De diaconie had naast financiële steun en huisvesting ook een sterke strategisch adviserende rol en actieve inzet als vrijwilliger in de coördinatie. Na afloop van het kerkasiel waren er nog diverse momenten waarop teruggeblikt werd op het kerkasiel. Het afsluitende feest in de Grote Kerk waar Esther van Dijken de erepenning van de Protestantse Diaconie ontving, niet enkel voor haar grote inzet voor het gezin Tamrazyan tijdens het kerkasiel, maar evenzeer voor haar jarenlange en niet aflatende inzet voor gevluchte kinderen en hun rechten. Op 22 maart werd de dichtbundel van Hayarpi Tamrazyan gepresenteerd. Hierin waren gedichten gebundeld, onder andere een aantal van de gedichten die ze tijdens het kerkasiel had geschreven en die voor veel mensen bemoediging en inspiratie boden. Teruggeblikt werd er ook tijdens de conferentie van het Beraad Grote Steden in de Protestantse Kerk in Nederland op 17 mei 2019, waarbij de betekenis van het kerkasiel vanuit diverse invalshoeken belicht werd. Deze belichtingen en andere ervaringen vanuit het kerkasiel zijn tot slot gebundeld in een boek onder de titel *Dat wonderlijke kerkasiel. De non-stop viering in de Haagse Bethelkapel*. Het eerste exemplaar van dit boek werd op 30 januari

2020 in Bethel overhandigd aan Christien Crouwel, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Nederland, en aan Karel Jungheim van Kerk in Actie.

Werk in de wijken

De Diaconie wil het diaconale werk van de wijkgemeenten zoveel mogelijk ondersteunen. Het moderamen besloot in 2012 in principe 0,5 fte diaconaal opbouwwerk per wijkcombinatie in te zetten, onder voorwaarde dat er een diaconaal beleidsplan is. In alle vijf wijkcombinaties was in 2019 inderdaad minstens één diaconaal opbouwwerker actief voor minstens 0,5 fte.

In 2019 werd de volgende inzet gefinancierd:

Den Haag Zuidwest: de inzet van 1,0 fte diaconaal opbouwwerk concentreerde zich op 2 projecten: de verdere ontwikkeling, in samenwerking met de wijkgemeente en de wijkdiaconie, van buurt-en-kerkhuis Shalom met verschillende activiteiten. Ook werd de steun voortgezet aan Kies!, de rijdende voedselbank met keuzemogelijkheden voor de cliënten.

Den Haag West: Buurt-en-kerkhuis Bethel bleef zich ontwikkelen met sociale en culturele activiteiten. De Haagse Dominicus houdt er elke veertien dagen op zondagmorgen een viering, terwijl er wekelijks op de maandagavond een Taizéviering is. Bethel werd in 2018 landelijk en internationaal bekend als het kerkgebouw dat bescherming bood aan de familie Tamrazyan, dankzij een ononderbroken kerkdienst van 96 dagen.

Combinatie III, inmiddels bekend als de wijkgemeente De Drieklank, is het gebied waar de meeste diaconale locaties liggen. De inzet voor De Paardenberg (inclusief Wereldhuis en JONG Transvaal), Oase/Kariboe Bibi en Kinderwinkel is dan ook hoog. In 2019 werd door onderzoeksbureau Lysias onderzoek gedaan naar de rol van de Paardenberg in de wijk Transvaal. Een van de conclusies: de meerwaarde van de Paardenberg zit onder meer in de manier van werken vanuit de presentiebenadering, die goed aansluit bij de bewoners van de wijk en hun behoeften. Voor Kariboe Bibi zijn het uitdagende tijden, nu de gemeente haar subsidie aan dit project stapsgewijs afbouwt (25% reductie in 2019).

In combinatie IV, in de wijkgemeente Archipel-Benoordenhout en de wijkgemeente van de Christus Triumfatorkerk, werd in nauw overleg met de wijkdiaconieën gewerkt aan de uitvoering van een diaconaal werkplan, waarin zowel aandacht is voor het eigen diaconale werk als voor de ondersteuning van vluchtelingen en statushouders in de wijk. Helaas werd de diaconaal opbouwwerker (0,5 fte) gedurende langere tijd door ziekte uitgeschakeld en is hij in 2019 uit dienst getreden. Zijn werkzaamheden worden voortgezet door een werker die al actief was in Haagse Hout.

In combinatie V (Lukaskerk) werkt de diaconaal werker intensief samen met de wijkdiaconie en wijkgemeente, en met de Lutherse kerk. Met de Lutherse kerk is een goede samenwerking bij de uitvoering van het jeugdwerk en het ouderenwerk. In de Lukaskerk zijn vele diaconale activiteiten, waaronder een uitdeelpunt van de Voedselbank. Voor het zomerkamp voor gezinnen van de Voedselbank werd samengewerkt met De Paardenberg. De diaconaal werker vertrok in 2019 om gemeentepredikant te worden en werd begin 2020 opgevolgd.

Opvang van vluchtelingen en ongedocumenteerden

De Diaconie steunt Den Haag Wereldhuis, waar mensen zonder verblijfsvergunning terecht kunnen voor advies en ondersteuning en waar ze een sociaal netwerk kunnen opbouwen. In

2019 is het team van het Wereldhuis uitgebreid om de toenemende vraag aan te kunnen. De voorzieningen voor ongedocumenteerden in Den Haag staan onder druk, waardoor het beroep op het Wereldhuis groter wordt. Deze uitbreiding van het team is grotendeels gefinancierd door externe fondsen. Ook faciliteert de Diaconie in het project De Halte de huisvesting en opvang van vluchtelingen, in het bijzonder van vrouwen met jonge kinderen, en van enkele mannen met ernstige, vaak psychische, problemen. De begeleiding van de moeders met kinderen in het pand aan de Conradkade is halverwege 2019 gestopt. De gezinnen zijn verhuisd. Het pand is gereed gemaakt voor huur door de Kessler stichting die naar verwachting vanaf april 2020 het pand in zullen zetten voor begeleid wonen.

Individuele hulpverlening

Het aantal aanvragen voor individuele hulpverlening is na twee jaar van stabilisatie weer licht gegroeid. Een oorzaak hiervoor is niet duidelijk te noemen. In 2019 zijn de Diaconie en Stek gesprekken gestart met de gemeente omdat een aanzienlijk deel van de aanvragen komt van medewerkers van de gemeente (2019: 18%, 2018: 19%) als tijdelijke overbrugging. Door een betere registratie van de hulpaanvragen is het nu ook mogelijk om signalen naar boven te halen en casussen te bespreken met de gemeente. Deze gesprekken gaan onverminderd door, ook omdat het bijdraagt aan het lerend vermogen van de gemeentelijke organisatie en daarmee wellicht structurele oplossingen gevonden kunnen worden. De bijdrage voor de zogenaamde € 5 maatregel: een verplichte bijdrage van ongedocumenteerde mensen voor medicijnen, blijft onverminderd hoog. Via de Commissie Bijstandszaken investeerde de Diaconie samen met enkele andere fondsen in een apart fonds voor urgente tandzorg.

Ouderenwerk

Het ouderenwerk werd voortgezet met meer nadruk op thuiswonende ouderen, omdat ouderen steeds langer thuis wonen en er voor ouderen in verzorgingshuizen vaak geestelijke verzorging beschikbaar is. De gespreksgroepen in de verzorgingshuizen zijn in 2019 afgebouwd en momenteel wordt onderzocht of nieuwe groepen gestart kunnen worden op diverse plekken. Dagopvang Plus het ontmoetingsproject voor ouderen uit Den Haag Zuidwest en Moerwijk, moeders met jonge kinderen in de bijstand en mensen met een beperking van Middin past ook in deze nieuwe koers. Vrijwilligers spelen er een belangrijke rol. Het project 'Blijf je nog even' werd eveneens voortgezet. Winterstek en Zomerstek blijken steeds opnieuw te beantwoorden aan behoeften van vele ouderen in de stad en kerk.

Jeugdwerk

De Diaconie steunde de Kinderwinkel in Moerwijk en activiteiten voor kinderen en hun ouders in deze wijk. Van het werk van StekJong werden vooral het diaconale jeugdwerk onder tieners en de methode "Godly Play" om kinderen vertrouwd te maken met de belangrijkste Bijbelverhalen medegefinancierd. Daarnaast werd de School van Barmhartigheid gesteund. Dit is een nieuw project met als doel leerlingen oog te laten hebben voor anderen en nieuwsgierigheid aan te wakkeren, omdat dit het begin van barmhartigheid is. Eind 2019 was een succesvolle eerste samenwerking met het Christelijk Gymnasium Sorghvliet en het Wereldhuis waarbij vijfdeklassers tijdens de lessen Godsdienst even hun bubbel verlieten door twee verrassende ontmoetingen met ongedocumenteerden van het Wereldhuis.

In oktober 2018 was een nieuwe Armoedebrochure gepubliceerd, die tijdens een druk bezochte netwerkbijeenkomst van diakenen en andere kerkelijke betrokkenen uit Den Haag en omgeving werd aangeboden aan wethouder Bert van Alphen. De wethouder nodigde de Diaconie uit voor een nader gesprek, dat in januari 2019 werd gehouden. Ook voor de ontwikkelingen bij de in opdracht van de Diaconie door Stek verleende individuele financiële hulp is regelmatig contact met de gemeente.

Samen met de Protestantse Kerk Den Haag bracht de Diaconie al in 2018 een informatiefolder uit over Nalaten aan de kerk, die in 2019 breed in Den Haag werd verspreid. Het kerkasiel, waarover eerdere in dit verslag werd gesproken, maakte de Diaconie veel zichtbaarder. Het aantal volgers van het Twitter-account verdubbelde.

Met verdriet nam het moderamen van de Diaconie kennis van het plotselinge overlijden van dr. Jurjen Vis, in de zomer van 2019. Jurjen Vis was de auteur van het in 2017 verschenen boek over de geschiedenis van de Haagse Diaconie, die voor deze prachtige studie in het najaar van 2018 de Die Haghe Prijs voor Haagse stadsgeschiedenis mocht ontvangen. Het boek is al twee jaar mooie reclame voor de Diaconie en de diaconale traditie in Den Haag. De langs Haagse kerken rondreizende expositie die werd gemaakt n.a.v. het verschijnen van het boek legde in de zomer van 2019 voor haar laatste etappe aan in de Abdijkerk van Loosduinen.

Hoewel de viering van het vijftienjarig bestaan van Stek sober werd gehouden, besloot de Diaconie een cadeau aan te bieden in de vorm van een theatervoorstelling van Francesco van theatermaker Peter Vermaat, op donderdagavond 10 oktober 2019 in de Grote Kerk van Den Haag. Hagenaars mochten daar op uitnodiging van de Diaconie gratis naar toe. Van dat aanbod werd gretig gebruik gemaakt. De kerk zat goed vol en het enthousiasme was groot.

De Diaconie heeft jaarlijks acht diaconale themacollecten geagendeerd. Op deze acht zondagen wordt in Haagse wijkgemeenten gecollecteerd voor concrete projecten van de Diaconie die door Stek worden uitgevoerd. Het moderamen van de Diaconie besloot eind 2019 om van de acht algemene diaconale collecten ook themacollecten te maken (voor 2020 staan dus 16 diaconale themacollecten op de rol). De communicatieadviseurs van Stek maken voor deze collecten teksten die te gebruiken zijn vanaf de kansel, in het wijkkerkblad of op de website van de wijkgemeente. Naast de themacollecten waren er ook twee bijzondere collecten in 2019, waarvan de opbrengst door de Diaconie werd verdubbeld. Het ging hierbij om een collecte, waarvan de opbrengst bestemd was als bijdrage in de kosten van het kerkasiel en om een collecte met als bestemming de hulp aan de slachtoffers van de orkaan Idai, die in maart 2019 over Mozambique raasde en grote gebieden onder water zette.

2. Organisatie en bestuur

Per 31 december 2019 bestond het Moderamen van het College van Diakenen uit de volgende leden:

mw. mr. D.P. Kuipers, voorzitter
mw. W. de Vlieger-Moll, secretaris
dhr. H.D.R. Fledderus, penningmeester I
dhr. G.C.W. van der Feltz, penningmeester II
dhr. mr. P. Kuipers, advocaat-diaken
mw. A.G. de Jong, lid

De bestuursleden zijn onbezoldigd in functie en ontvangen uitsluitend een onkostenvergoeding.

In 2019 werd afscheid genomen van penningmeester dhr. W.H. Korteweg, die vele jaren de Diaconie trouw gediend heeft. Het moderamen van de Diaconie is hem daarvoor veel dank verschuldigd.

De Diaconie laat zich bijstaan door twee vaste commissies: de **Commissie Bijstandszaken** (CBZ), voor aanvragen voor financiële hulp van € 250 t/m € 1.400 en de **Beleggingsadviescommissie** voor advies over het beleggings- en financieel beleid. De leden van beide commissies worden benoemd door de Diaconie en werken volgens een reglement dat is vastgesteld door de Diaconie.

Van beide commissies worden afzonderlijke jaarrapportages gemaakt.

In 2019 vergaderde het moderamen van de Diaconie tien maal, en belegde daarnaast een vergadering samen met het Stekbestuur en nam het deel aan het statutair vereist overleg met Stekbestuur en het moderamen van de Algemene Kerkenraad.

Het voltallige College van diakenen kwam viermaal bijeen. Bijna steeds werden in die vergaderingen presentaties gehouden van het werk in de verschillende wijken en van projecten, die (mede) gefinancierd worden door de Diaconie.

De uitvoerende taken ten behoeve van de Diaconie (financiën, gebouwenbeheer, communicatie e.d.) vinden plaats binnen Stek op basis van een in 2017 vastgestelde overeenkomst kostenverdeling.

3. Financieel beleid

De Diaconie heeft in de loop van de jaren een beleggingsportefeuille opgebouwd waarmee een groot deel van de diaconale activiteiten doorlopend gefinancierd kan worden.

De financiële doelstellingen van de Diaconie kunnen als volgt worden geformuleerd:

- 1 Jaarlijks dient er een bedrag aan inkomsten gegenereerd te worden, waarmee het diaconaal werk dat uitgevoerd wordt door Stek, de bijdragen aan wijkgemeenten, de overige vaste subsidies en de organisatiekosten bekostigd kunnen worden. In 2019 is dit een bedrag van bijna € 2,7 mln.
- 2 Het belegd vermogen dient in stand gehouden te worden, met correctie voor inflatie.

Het financieel beleid richt zich erop zorgvuldige afwegingen te maken om deze doelstellingen te realiseren.

4. Beleggingsbeleid en ontwikkelingen in 2019

Het beleggingsbeleid van de Diaconie is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Daarin is onder meer bepaald in welke vermogenscategorieën belegd kan worden, hoe de verdeling over de verschillende beleggingscategorieën dient plaats te vinden, welke beleggingen worden uitgesloten en aan welke eisen de vermogensbeheerders dienen te voldoen. Voorts is vastgelegd dat vermogensbeheerders bij de keuze van de beleggingen duurzaamheidsaspecten

- volgens de best beschikbare inzichten - in acht dienen te nemen.

Zoals hiervoor vermeld wordt het moderamen bij het beheer van de beleggingen bijgestaan door een Beleggingsadviescommissie. De leden van deze commissie bezitten specifieke deskundigheden op het gebied van belegging in effecten, onroerend goed, financieel beheer, duurzaamheid etc.

De Beleggingsadviescommissie legt het meerjaren beleggingsbeleid vast in een beleidsplan voor een periode van drie jaar. Daarnaast wordt jaarlijks een plan opgesteld voor het korte termijn beleggingsbeleid. Deze plannen worden ter fiattering voorgelegd aan het moderamen van de Diaconie.

Jaarlijks legt de Beleggingsadviescommissie over het afgelopen jaar verantwoording af omtrent het gevoerde beleid en de gerealiseerde rendementen op de beleggingen.

In 2019 was de uitvoering van het vermogensbeheer uitbesteed aan IBS Asset Management B.V.

Per jaareinde was de procentuele verdeling van de beleggingen naar beleggingscategorieën als volgt (zie volgende pagina):

<u>Categorie</u>	<u>Band- breedten 1)</u>	<u>Realisatie 31-12-2019</u>	<u>Realisatie 31-12-2018</u>
Aandelen	15-40%	37,0%	24%
Obligaties	10-50%	9,9%	18%
Alternatieven	15-50%	48,6%	44%
<i>waarvan vastgoed 2)</i>	<i>15-35%</i>	<i>20,1%</i>	<i>19%</i>
<i>waarvan overig</i>	<i>0-20%</i>	<i>28,5%</i>	<i>24%</i>
Liquiditeiten	1-30%	4,5%	14%
Totaal		<u>100%</u>	<u>100%</u>

1) Volgens beleggingsstatuut.

2) Het vastgoed omvat mede de eigen niet-diaconale (commerciële) panden; in de weging zijn deze gewaardeerd op de WOZ-waarde.

5. Resultaten 2019

Het boekjaar over 2019 laat een positief resultaat zien (voor mutatie reserves) van € 5.956k. Zie volgende pagina voor een korte samenvatting.

	<u>Realisatie</u> <u>2019</u>	<u>Begroting</u> <u>2019</u>	<u>Realisatie</u> <u>2018</u>	<u>Vershil</u> <u>begroting</u>
<u>Baten:</u>				
Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed	9.044	2.546	249-	6.498
Af: directe kosten beleggingen en onroerend goed	649-	472-	432-	177-
Diaconale collecten	61	98	74	38-
Overige baten	30	-	69	30
Incidentele baten	145	-	-	145
	<u>8.630</u>	<u>2.172</u>	<u>538-</u>	<u>6.458</u>
<u>Lasten:</u>				
Activiteitenlasten	2.461	2.552	2.448	90-
Beheerlasten	212	221	174	9-
Incidentele lasten	7	-	-	7
	<u>2.680</u>	<u>2.772</u>	<u>2.622</u>	<u>92-</u>
Saldo baten en lasten	<u>5.950</u>	<u>600-</u>	<u>3.159-</u>	<u>6.550</u>

De belangrijkste verschillen tussen werkelijke inkomsten/uitgaven en begroting worden hierna per post toegelicht.

Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed

De beleggingsopbrengsten waren positief. Het jaar 2019 werd gekenmerkt door een positief sentiment op geld en kapitaalmarkten, hetgeen resulteerde in een substantiële stijging van het belegd vermogen waarbij de negatieve resultaten uit 2018 ruimschoots werden goedge maakt. . Het netto beleggingsresultaat kwam uit op 14,8% tegenover minus 2,67 % in 2018.

De opbrengsten direct onroerend goed waren € 65k hoger dan begroot. Dit verschil is vanwege niet begrote huuropbrengsten van enkele panden, waarvan bij de begroting de verkoop was voorzien. Deze verkoop is vooralsnog uitgesteld.

Directe kosten beleggingen en onroerend goed

Deze kosten zijn veel hoger, zowel ten opzichte van de begroting als 2018. Belangrijkste verschillen zijn de inhaaldotatie voorziening groot onderhoud van ca. € 70k, alsmede hogere kosten overig onderhoud, die niet ten laste van de voorziening groot onderhoud kwamen (o.a. verbouwing H. van Deventerstraat).

Beheerlasten

De beheerlasten kwamen iets hoger uit dan begroot, voornamelijk vanwege hogere ureninzet Stek-personeel, inzet extern personeel en een verhoogde dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

6. Financiële positie

Door het positief resultaat is het eigen vermogen toegenomen met 10,4 %, van € 57,3 mln naar € 63,2 mln.

Aan de continuïteitsreserve werd inflatiecorrectie toegevoegd (€ 1,1 mln) om deze reserve in stand te houden. De overige reserves stegen met € 47 mln.

7. Vooruitzichten 2020

2019 is een uitzonderlijk goed jaar gebleken en de economische vooruitzichten voor 2020 leken eveneens goed. Gelet op de lage rente wordt het echter steeds moeilijker om met inachtneming van het huidige beleggingsprofiel voldoende rendement te boeken om de jaarlijkse uitgaven (tot en met 2023 heeft de Diaconie zich verbonden om jaarlijks gemiddeld € 2 mln te besteden aan diaconale projecten van St&k) te doen zonder aantasting van het vermogen.

Op het moment van opmaken van de jaarstukken over 2019 is de wereld in de greep van het Corona-virus. De algemene verwachting is, dat de Corona gezondheids crisis zal leiden tot een ernstige en langdurige economische crisis. Tegelijk moet worden onderkend, dat er ook in 2019 al sprake was van andere dan economische trends, die de onvoorspelbaarheid van de ontwikkelingen sterk vergroten: een klimaatcrisis, die vraagt om ingrijpende maatregelen (de energietransitie), ernstige bedreigingen van de ecologie en biodiversiteit (in Nederland tot uiting komend in de stikstofproblematiek), steeds grotere stromen vluchtelingen, politieke verwarring in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, gepaard gaande met een hoge staatsschuld en politieke stromingen in Europa die zich keren tegen de Europese Unie.

De diaconie zal trachten haar beleid zo vorm te geven, dat haar arbeid en die van St&k kunnen worden voortgezet zonder de lange termijn continuïteit op te geven.

De diaconie zal het voor vijf jaar vastgelegde uitgavniveau voor de afgesproken periode vasthouden, ook als het rendement dat niet goedmaakt. Te verwachten is, dat het nodige rendement niet gerealiseerd kan worden zonder het aandeel private beleggingen en onderhandse beleggingen in de beleggingsportefeuille te vergroten nu de obligatiemarkt voor de diaconie op dit moment geen adequaat alternatief biedt. Het moderamen acht zulke participaties verantwoord, mits er goed onderzoek kan worden gedaan naar de betrokken partijen en de projecten waar financiering voor wordt gezocht. De betrokkenheid van de beleggingsadviescommissie en de externe adviseurs wint daarmee aan belang.

Voorts zal ten aanzien van de keuzes in het beleggingsbeleid meer en meer focus worden gelegd op het behalen van de rendementsdoelstelling door te onderkennen dat juist op dit moment de eerste prioriteit van de diaconale beleggingsactiviteit ligt bij haar vermogen de activiteiten van St&k blijvend te kunnen financieren.

Den Haag, 26 mei 2020

H.D.R. Fledderus
G.C.W. van der Feltz
penningmeesters

JAARREKENING

N.B. Vanwege een stelselwijziging (zie hoofdstuk Grondslagen) zijn in de balans en de staat van baten en lasten de vergelijkende cijfers voor 2018 aangepast.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BALANS PER	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
ACTIVA		
<u>MATERIËLE VASTE ACTIVA</u>		
1. Onroerende zaken	836.417	916.694
	<u>836.417</u>	<u>916.694</u>
<u>VASTGOEDBELEGGINGEN</u>		
2. Vastgoedbeleggingen	2.207.000	1.960.000
<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>		
3. Beleggingen	62.103.965	56.217.338
4. Leningen u/g	449.244	502.244
	<u>62.553.208</u>	<u>56.719.581</u>
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
5. Kortlopende vorderingen	354.405	175.842
6. Liquide middelen	285.567	357.858
	<u>639.973</u>	<u>533.701</u>
	<u><u>66.236.598</u></u>	<u><u>60.129.976</u></u>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BALANS PER	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
PASSIVA		
<u>EIGEN VERMOGEN</u>		
7. Continuïteitsreserve	42.669.163	41.575.906
8. Herwaarderingsreserve	2.204.960	1.957.960
9. Overige reserves	16.833.498	12.108.623
	<u>61.707.621</u>	<u>55.642.490</u>
<u>BESTEMMINGSRESERVES</u>		
10. Nieuwe diaconale locaties	486.600	498.410
11. Vernieuwing diaconale activiteiten	84.442	84.442
12. Verlenging De Halte	110.777	206.293
13. Personeelsverplichtingen	185.000	185.000
	<u>866.819</u>	<u>974.145</u>
<u>BESTEMMINGSFONDSEN</u>		
14. Erfstellingen	106.473	106.082
15. Wijkdiaconieën	539.038	547.955
	<u>645.511</u>	<u>654.037</u>
	63.219.951	57.270.672
<u>VOORZIENINGEN</u>		
16. Onderhoudsvoorziening	760.894	804.997
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
17. Schulden en vooruitontvangen vergoedingen	317.062	258.975
18. Rekening-courant verhouding Stek	1.938.691	1.795.332
	<u>2.255.753</u>	<u>2.054.307</u>
	<u>66.236.598</u>	<u>60.129.976</u>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
<u>Baten</u>			
1. Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed	9.043.707	2.546.100	-249.295
Af: directe kosten beleggingen en onroerend goed	-649.092	-472.200	-440.053
2. Diaconale collecten	86.864	98.700	73.926
3. Overige baten	34.409	-	69.321
4. Incidentele baten	144.800	-	-
Totaal Baten	8.660.689	2.172.600	-546.100
<u>Lasten</u>			
5. Activiteitenlasten	2.492.665	2.551.700	2.447.921
6. Beheerlasten	211.233	210.700	173.776
7. Incidentele lasten	7.512	-	-
Totaal Lasten	2.711.409	2.762.400	2.621.697
Resultaat	5.949.279	-589.800	-3.167.798
Resultaatverdeling			
Mutatie herwaarderingsreserve	247.000	-	433.000
Mutatie nieuwe diaconale locaties	-11.811	-22.400	-1.590
Mutatie verlenging De Halte	-95.516	-99.500	-93.707
Mutatie wijken	-8.917	-15.900	-11.627
Mutatie overige bestemmingsfondsen	391	-	-8.749
Subtotaal	131.148	-137.800	317.327
Mutatie overige reserves	5.818.131	-452.000	-3.485.124
	5.949.279	-589.800	-3.167.798
<i>Uit de overige reserves wordt inflatiecorrectie toegevoegd aan de continuïteitsreserve, te weten:</i>			
<i>Mutatie continuïteitsreserve</i>	<i>1.093.257</i>	<i>1.021.900</i>	<i>128.630</i>
<i>Na deze mutatie bedraagt het saldo van de mutaties in de overige reserves:</i>			
<i>Saldo mutaties overige reserves</i>	<i>4.724.874</i>	<i>-1.473.900</i>	<i>-3.613.754</i>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG**KASSTROOMOVERZICHT 2019**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Operationeel resultaat	5.949.279	-3.167.798
Aanpassingen voor: afschrijvingen	80.277	116.715
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie kortlopende vorderingen	-178.563	-10.491
Mutatie kortlopende schulden	<u>201.446</u>	<u>-5.647</u>
	22.883	-16.138
Mutatie in voorzieningen	<u>-44.103</u>	<u>43.338</u>
Kasstroom uit operaties	6.008.336	-3.023.883
Kasstromen uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa		
Desinvesteringen materiële vaste activa		
Mutatie vastgoedbeleggingen	-247.000	-433.000
Mutatie financiële vaste activa	-5.833.627	3.377.143
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing en opname leningen o/g	<u>-</u>	<u>-31.813</u>
	-	-31.813
Toe/afname liquide middelen	<u>-72.291</u>	<u>-111.553</u>
Beginstand liquide middelen	357.857	469.410
Toe/afname liquide middelen	-72.291	-111.553
Eindstand liquide middelen	<u>285.566</u>	<u>357.857</u>

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

Wijziging grondslagen

Aanleiding:

In Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 2, lid 1, staat : Kerkgenootschappen, alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin ze zijn verenigd, bezitten rechts-persoonlijkheid. Lid 2 stelt onder meer : Zij worden geregeerd door hun eigen statuut.

Volgens artikel 1 van de Generale Regeling van de PKN met betrekking tot vermogensrechtelijke aangelegenheden zijn gemeenten en diaconieën gehouden de modellen van het Generale College Behandeling Beheerszaken (hierna: GCBB) te volgen.

In de vergadering van het GCBB van 30 oktober 2018 zijn de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland vastgesteld; deze zijn nog herzien per 10 oktober 2019. Deze richtlijnen gelden vanaf boekjaar 2019.

Wijziging grondslagen 2019:

De Protestantse Diaconie Den Haag volgt met ingang van boekjaar 2019 de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland (RBJPKN).

Wijzigingen t.o.v. de grondslagen boekjaar 2018:

Tot en met boekjaar 2018 werd de jaarrekening opgesteld conform Richtlijn RJk.C1 van de Raad voor de Jaarverslaggeving; "Kleine Organisaties zonder Winststreven".

Door invoering van de nieuwe richtlijnen is er sprake van een stelselwijziging. Het gewijzigde stelsel heeft echter geen invloed op de vergelijkende cijfers en het eigen vermogen. Wel zijn er twee stelselwijzigingen, zoals hieronder (in paragraaf 2) wordt besproken, die ook onder de Richtlijn RJk.C1 van toepassing zouden zijn geweest.

Vergelijkende cijfers

Als vergelijkende exploitatiecijfers staan vermeld de begroting 2019 en de werkelijke cijfers 2018. Voor de balans zijn de cijfers per 31 december 2018 als vergelijking opgenomen.

Verbonden partijen

Stek, stichting voor stad en kerk te Den Haag is een verbonden partij. Overwegingen hierbij zijn, dat de Diaconie beleidsinvloed heeft op door de Diaconie ondersteunde projecten van Stek, en dat medewerkers van Stek beheerswerkzaamheden uitvoeren voor de Diaconie.

Stichting Oostduin is een verbonden partij. Deze stichting beheert het landgoed en opstallen park Oostduin; de Diaconie is vertegenwoordigd in het bestuur.

2. Stelselwijziging

Er zijn twee stelselwijzigingen, te weten het (opnieuw) vormen van een onderhoudsvoorziening, en het anders rubriceren alsmede anders waarderen van dat deel van het vastgoed dat door de Diaconie als vastgoedbeleggingen wordt beschouwd.

2.1 Onderhoudsvoorziening

Gedurende de boekjaren 2017 en 2018 bestond een onderhoudsreserve binnen het eigen vermogen, waarbij de onderhoudsuitgaven rechtstreeks ten laste van de exploitatie werden gebracht, en vervolgens bij de resultaatverdeling ten laste van de onderhoudsreserve kwamen. Het rechtstreeks ten laste van de exploitatie brengen is echter, zowel onder de eerder gehanteerde richtlijn RJk.C1 als onder de nieuwe richtlijn RBJPKN, niet meer toegestaan.

Daarom wordt met ingang van boekjaar 2019 weer een onderhoudsvoorziening gevormd, waarbij het aanvangssaldo overeenkomt met het eindsaldo van de onderhoudsreserve per 31 december 2018.

2.2 Vastgoedbeleggingen

Sinds 2013 maakt de Diaconie onderscheid tussen diaconale panden en commerciële panden; dit onderscheid werd gespecificeerd in een bijlage. Sinds eind 2017 vormen de commerciële panden onderdeel van de beleggingsportefeuille, die binnen de adviesverantwoordelijkheid van de BAC (beleggingsadviescommissie) valt. De commerciële panden kwalificeren daarom als vastgoedbeleggingen. Besloten is dit vanaf boekjaar 2019 tot uitdrukking te brengen in de jaarrekening, en wel tegen actuele waarde.

2.3 Effecten stelselwijzigingen

Het cumulatief effect van deze twee stelselwijzigingen dient als rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen te worden verwerkt. Het vermogen per 1 januari 2018 is herrekend naar de nieuwe grondslagen en de vergelijkende cijfers over 2018 zijn aangepast.

Deze effecten zijn als volgt weer te geven:

Eigen vermogen per 1 januari 2018	59.675.169
Invloed van stelselwijziging onderhoudsvoorziening	-761.659
Invloed van stelselwijziging vastgoedbeleggingen:	
- opboeken waarde vastgoedbeleggingen	1.527.000
- afboeken historische kostprijs minus cumulatieve afschrijvingen	-2.040
Herrekend eigen vermogen per 1 januari 2018	<u><u>60.438.470</u></u>
Resultaat boekjaar 2018:	
Vóór stelselherziening	-3.558.600
Effect stelselwijziging onderhoudsvoorziening	-43.338
Effect stelselwijziging vastgoedbeleggingen:	
- mutatie waardering vastgoedbeleggingen	433.000
- afschrijving materiële vaste activa	1.140
Resultaat boekjaar na stelselherziening	<u><u>-3.167.798</u></u>
Eigen vermogen per 31 december 2018	<u><u>57.270.672</u></u>

In de jaarrekening 2019 heeft een aanpassing van vergelijkende cijfers 2018 uit de balans en de winst- en verliesrekening plaatsgevonden op de volgende posten:

Eigen vermogen:	
- vervallen de component onderhoudsreserve	-804.997
- verlaging overige reserves waardering materiële vaste activa	-900
- verhoging overige reserves waardering vastgoedbeleggingen	1.960.000
	<u>1.154.103</u>
Onderhoudsvoorziening:	
- nieuw toegevoegd	804.997
Materiële vaste activa	
- af: boekwaarde beleggingspanden	-900
Vastgoedbeleggingen	
- nieuw toegevoegd	1.960.000
Directe kosten onroerend goed:	
- afschrijvingen materiële vaste activa	-1.140
- dotatie groot onderhoudsvoorziening toegevoegd	65.633
- post onderhoud was	-34.072
- post onderhoud is geworden	11.777
	<u>42.198</u>
Beleggingsopbrengsten:	
- mutatie waardering vastgoedbeleggingen	433.000

3. Grondslagen voor de waardering

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

3.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarden verminderd met lineaire afschrijving naar tijdsgelang.

De afschrijvingen worden berekend op basis van de volgende afschrijvingspercentages over de aanschaffingswaarde:

Gebouwen	4%
Verbouwingen	10%

3.2 Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. De reële waarde in deze richtlijn is voor panden de WOZ-waarde en voor gronden de fiscale waardering, zoals jaarlijks bekend gemaakt door de Belastingdienst.

3.3 Financiële vaste activa

In afwijking van de RBJPKN worden beleggingen gerubriceerd als financiële vaste activa (en niet als vlottende activa), omdat het geheel van de beleggingen bedoeld is om duurzaam te worden aangehouden.

Effecten worden gewaardeerd op marktwaarde volgens opgave van de vermogensbeheerders.

3.4 Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan één jaar. Deposito's met een looptijd langer dan een jaar worden opgenomen onder de Financiële vaste activa.

3.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat onder meer uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Aan bestemmingsreserves is door het moderamen een bepaalde bestemming gegeven; aan bestemmingsfondsen is door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid aangebracht.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt jaarlijks geïndexeerd door toevoeging van inflatiecorrectie ten laste van de overige reserves.

Als grondslag voor deze inflatiecorrectie is het prijsindexcijfer voor alle huishoudens aangehouden.

Bestemmingsreserve nieuwe diaconale locaties

Deze reserve is gevormd uit een dotatie ten laste van de overige reserves. De exploitatie van die locaties zal via de resultaatbestemming ten laste van deze bestemmingsreserve worden gebracht.

Na realisatie van de nieuwe diaconale locaties zal het saldo van de bestemmingsreserve ten gunste komen van de overige reserves.

Bestemmingsreserve verlenging De Halte

Ook deze reserve is gevormd uit een dotatie ten laste van de overige reserves. De exploitatie zal via de resultaatbestemming ten laste van deze bestemmingsreserve worden gebracht. Na afloop van de verlengingstermijn zal het saldo van de bestemmingsreserve ten gunste komen van de overige reserves.

3.6 Voorzieningen

De voorziening voor groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

4. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen..

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.1 Opbrengst beleggingen

Hieronder worden opgenomen de directe opbrengsten uit obligatierente en dividenden, alsmede de gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten. Deze opbrengsten worden verminderd met de directe kosten.

De meegekochte/verkochte intrest op obligaties wordt in het boekjaar verantwoord.

Dividenden op aandelen worden verantwoord op het moment dat deze worden ontvangen.

3.2 Opbrengst onroerend goed

Hieronder worden opgenomen de ontvangen huuropbrengsten, verminderd met de exploitatiekosten.

3.3 Legaten

Legaten worden opgenomen in de resultatenrekening onder het hoofd overige baten.

3.4 Beheerlasten

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk.

De personeelslasten worden vanuit Stek vrij van btw doorbelast op basis van een Overeenkomst kostenverdeling.

5. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode; het exploitatieresultaat is namelijk als basis genomen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>MATERIËLE VASTE ACTIVA</u>	836.417	662.785
1. <u>Onroerende zaken</u>		
Aankoopwaarde per 1 januari	4.923.955	4.923.955
Mutaties	-	-
	<u>4.923.955</u>	<u>4.923.955</u>
Af:		
Afschrijving t/m voorgaand boekjaar	4.007.261	3.890.546
Afschrijving boekjaar	80.277	116.715
	<u>4.087.538</u>	<u>4.007.261</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>836.417</u>	<u>916.694</u>

Per balansdatum bedraagt de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaken ca. € 6,1 miljoen.

Hierbij is uitgegaan van de WOZ-waarden, waardepeil 2019.

Voor een nadere specificatie van de onroerende zaken wordt verwezen naar bijlage III.

VASTGOEDBELEGGINGEN

2. Vastgoedbeleggingen	2.207.000	1.960.000
------------------------	------------------	------------------

Als benadering van de actuele waarde is genomen de WOZ-waarden, waardepeil 2019.

Voor een nadere specificatie van de vastgoedbeleggingen wordt verwezen naar bijlage III.

<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>	62.553.208	56.719.581
---------------------------------------	-------------------	-------------------

3. <u>Beleggingen</u>		
Effecten	51.570.624	43.509.243
Vastgoedfondsen	6.391.019	3.160.300
Overige beleggingen	1.194.918	1.194.918
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	2.947.404	8.352.876
	<u>62.103.965</u>	<u>56.217.338</u>

Voor specificatie beleggingen, zie bijlage II.

De effecten zijn in fiduciair beheer bij IBS Capital.

Het risicoprofiel is neutraal. Het vermogen wordt waar mogelijk duurzaam belegd, zoals vastgelegd in het beleggingsstatuut.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
4. <u>Leningen u/g</u>		
Protestantse Stichting Hyde Park Beheer, 3,5% *)	500.000	
Aflossingen	51.000	
Af: aflossing komend boekjaar kortlopende vordering	<u>17.000</u>	
	432.000	449.000
Stichting Oostduin **)	72.000	
Aflossingen	36.000	
Af: aflossing komend boekjaar kortlopende vordering	<u>36.000</u>	
	-	36.000
Stichting Oostduin ***)	17.244	17.244
	<u>449.244</u>	<u>502.244</u>

*) Looptijd 30 jaar; aflossing € 17.000 per jaar met ingang van 1-1-2017; slottermijn € 24.000 op 30 juni 2045. Garantie voor betaling van rente en aflossing Protestantse Kerk in Nederland.

***) Looptijd 2 jaar, aflossing € 18.000 per half jaar met ingang van 1-2-2019; tegen verpanding van huurinkomsten en een rente van 3,5% per jaar.

****) Volgens akte d.d. 31-3-1947, verleden voor Notaris Gerlag Jan van Gendt te 's-Gravenhage, werd overeengekomen dat door drie partijen aan de Stichting Oostduin renteloos en voor onbepaalde tijd in bruikleen werd gesteld een bedrag van Hfl 80.000 (€ 36.302). In 1975 is, conform een besluit van het Bestuur van de Stichting, 5% van de hoofdsom op de leningen afgelost. Het aandeel van de Diaconie in deze lening bedraagt 50%, dus Hfl 38.000 (€ 17.244).

<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>	639.973	533.701
--------------------------------	----------------	----------------

5. Vorderingen en vooruitbetaalde kosten

Kortlopend deel leningen u/g	53.000	53.000
Terug te vorderen dividendbelasting (2019 en 2018)	114.779	59.952
Waarborgsommen huur	23.226	23.226
Debiteuren (huur)	29.344	32.863
Af: voorziening debiteuren	-28.545	-24.595
Te ontvangen inzake verkoop Kaupthing claim	144.800	-
Sociale Fondsen Den Haag, tandartskosten	10.000	10.000
Te ontvangen collecten	5.361	9.980
Vooruitbetaalde kosten	1.411	-256
Deelnemingen instellingen	796	796
Diversen	232	10.876
	<u>354.405</u>	<u>175.842</u>

De voorziening debiteuren betreft de achterstallige huur van één huurder. Een juridische procedure loopt nog.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
6. <u>Liquide middelen</u>		
ING Bank	48.067	120.829
ABN AMRO Bank	3.440	3.582
St. Kerkelijk Geldbeheer	84.708	76.176
Insinger Gilissen	507	632
Wijkgemeenten banksaldi *	148.845	156.639
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	285.567	357.858
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	42.669.163	41.575.906
7. <u>Continuïteitsreserve</u>		
Saldo per 1 januari	41.575.906	40.876.543
Toevoeging inflatiecorrectie 2,63%	1.093.257	699.363
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo per 31 december	42.669.163	41.575.906
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	2.204.960	1.957.960
8. <u>Herwaarderingsreserve</u>		
Saldo per 1 januari	1.957.960	1.524.960
Mutatie resultaat boekjaar	247.000	433.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo per 31 december	2.204.960	1.957.960
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	16.833.498	12.108.623
9. <u>Overige reserves</u>		
Saldo per 1 januari	12.108.623	16.293.111
Mutatie resultaat boekjaar	5.818.131	-3.485.124
Af: inflatiecorrectie t.g.v. continuïteitsreserve	-1.093.257	-699.363
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo per 31 december	16.833.498	12.108.623

Aan de Overige reserves wordt het resultaat boekjaar toegevoegd dan wel onttrokken. Voorts wordt de inflatiecorrectie t.g.v. de continuïteitsreserve hieraan onttrokken.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de balans

31-12-2019

31-12-2018

BESTEMMINGSRESERVES

Het bestuur heeft aan de bestemmingsreserves de beperking opgelegd dat zij worden benut voor het doel waarvoor zij zijn gevormd. Het doel is af te leiden uit de omschrijving van de betreffende bestemmings-reserve.

10. Nieuwe diaconale locaties

Saldo per 1 januari	498.410	500.000
Af: bestedingen	-11.811	-1.590
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>486.600</u>	<u>498.410</u>

In het beleidsplan 2016-2020 heeft het moderamen voorgenomen twee nieuwe diaconale locaties op te zetten. Per locatie is maximaal € 250.000 gereserveerd voor inrichting/verwerving en exploitatie voor een aantal jaren. De bestedingen vinden plaats op basis van een door het moderamen goedgekeurde begroting.

11. Vernieuwing diaconale activiteiten

Saldo per 1 januari	84.442	84.442
Mutaties	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>84.442</u>	<u>84.442</u>

12. Verlenging De Halte

Saldo per 1 januari	206.293	300.000
Af: bestedingen	-95.516	-93.707
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>110.777</u>	<u>206.293</u>

Het moderamen heeft besloten het diaconale project De Halte langer te blijven ondersteunen, en wel tot december 2020. De omvang van de bestemmingsreserve is bepaald uit een schatting van de kosten van juli 2018 tot en met november 2020, minus geschatte fondsenwerving.

13. Personeelsverplichtingen

Saldo per 1 januari	185.000	185.000
Mutaties	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>185.000</u>	<u>185.000</u>

Deze bestemmingsreserve is omgevormd naar een garantie voor die werknemers van Stek waarvoor de Diaconie medeverantwoordelijkheid draagt voor het werkgeverschap, op grond van de Overeenkomst kostenverdeling (ca. 2 Fte).

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>BESTEMMINGSFONDSEN</u>	645.511	654.037
14. <u>Erfstellingen</u>		
Fonds van Reenen	96.685	
Dotatie/onttrekking (koersmutatie)	<u>391</u>	
	97.076	96.685
Fondsen t.b.v. onderhoud graven	9.397	9.397
	<u>106.473</u>	<u>106.082</u>
<p>De uitgekeerde opbrengst van het Fonds van Reenen (ruim € 6.000) is bestemd voor kinderen- en jongerenwerk Stek, t.b.v. de Kinderwinkel.</p>		
15. <u>Wijkdiaconieën</u>		
Saldo per 1 januari	547.955	559.583
Bij: saldo mutaties verantwoording wijkdiaconieën	-8.917	-11.627
	<u>539.038</u>	<u>547.955</u>
<p>De specificatie van de saldi per 31 december van de wijkcombinaties is opgenomen in bijlage I-i.</p>		
16. <u>VOORZIENINGEN</u>	760.894	804.997
<u>Onderhoudsvoorziening</u>		
Saldo per 1 januari	804.997	761.659
Bij: dotatie	134.881	65.633
Af: bestedingen	-178.984	-22.295
	<u>760.894</u>	<u>804.997</u>

De dotatie is gebaseerd op een onderhoudsplan uit 2014, dat daarna jaarlijks is bijgesteld.
Per pand zijn de kosten over een periode van 20 jaar geraamd, op grond waarvan de dotatie is vastgesteld.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>	2.255.753	2.054.307
17. <u>Schulden en vooruitontvangen vergoedingen</u>		
Crediteuren	39.849	5.230
Collectebonnen	7.338	16.190
Af te dragen collecten	56.061	47.712
Overige nog te verrekenen bedragen	49.121	49.140
Aflossing lening o/g, kortlopend deel	-	31.813
Nog te betalen kosten	101.636	93.105
Nog te besteden bedragen	3.361	1.448
Vooruitontvangen bedragen	27.000	399
Vooruitontvangen huur	4.358	
Borgsommen verhuur	14.400	-
ABN AMRO, inz. garantie obligo	13.938	13.938
	<u>317.062</u>	<u>258.975</u>
18. <u>Rekening-courantverhouding Stek</u>	<u>1.938.691</u>	<u>1.795.332</u>

De post Nog te betalen kosten bestaat onder andere uit naverrekening uitgaande subsidies en bijdragen, fee fiduciair beheerder en accountantskosten.

Over het gemiddeld saldo van de rekening-courant met Stek, stichting voor stad en kerk is een rentevergoeding van 1,0% toegevoegd (2018: 1,0%).

Niet uit de balans opgenomen activa, rechten en verplichtingen

Personeelsverplichtingen

Per 1 januari 2006 is het personeel van de Diaconie in dienst getreden van Stek. De Diaconie heeft zich in het Sociaal Plan verplicht gesteld om het personeel, in dienst per genoemde datum, terug in dienst te nemen op het moment, dat Stek niet langer aan haar financiële verplichtingen jegens die personeelsleden kan voldoen. Deze verplichting geldt per 31 december 2019 voor zes werknemers.

Het bruto jaarsalaris van deze werknemers bedraagt exclusief werkgeverslasten € 255.000.

Deze garantie verplichting is van toepassing zo lang het dienstverband met de betrokken werknemer duurt.

Deelneming

Bij akte d.d. 31-3-1947, verleden voor Notaris Gerlag Jan van Gendt te 's-Gravenhage, werd Stichting Oostduin opgericht door de (rechtsvoorgangers van de) Protestantse Kerk Nederland, de Protestantse Gemeente Den Haag en de Protestantse Diaconie Den Haag, ten behoeve van aankoop landgoed en opstellen Oostduin. Alle drie partijen zijn vertegenwoordigd in het bestuur. Het aandeel van de Diaconie bedraagt 50%.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
1. Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed			
Opbrengst beleggingen	8.297.221	1.785.000	-1.012.061
Opbrengst onroerend goed	746.486	761.100	762.767
	9.043.707	2.546.100	-249.295
Directe kosten beleggingen	180.355	191.600	189.614
Directe kosten onroerend goed	468.737	280.600	250.440
	649.092	472.200	440.053
<i>Beleggingen</i>			
<u>Opbrengst beleggingen</u>			
Dividend	652.191		899.891
Obligatierente	82.097		36.441
Leningsrente	186.142		180.257
Gerealiseerd koersresultaat	637.796		-497.175
Koersmutaties	6.425.287		-2.066.823
Mutatie waardering vastgoedbeleggingen	247.000		433.000
Boekwinst deelnemingen	62.419		-
Rente beleggings(spaar)rekeningen	4.291		2.348
	8.297.221	1.785.000	-1.012.061
Af: directe kosten beleggingen	180.355	191.600	189.614
Netto opbrengst beleggingen	8.116.866	1.593.400	1.201.675-
De directe kosten beleggingen betreffen beheerfee, bewaarloon en transactiekosten van IBS Capital, Hof Hoorneman en ABNAmro MeesPierson, alsmede procesbegeleiding door externe inhuur personeel.			
<i>Onroerend goed</i>			
Huuropbrengst	746.486	761.100	762.767
Totaal	746.486	761.100	762.767

Nadere specificaties zie volgende pagina.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
<u>Huuropbrengst</u>			
Huuropbrengst (100% bezetting)	785.512	761.100	771.889
Af: leegstand en voorziening oninbaar	39.026	-	9.122
	746.486	761.100	762.767
Af: directe kosten onroerend goed	468.737	272.900	250.440
Totaal	277.749	488.200	512.327

De huuropbrengst betreft de opbrengst bij volledige verhuur. Voor een uitsplitsing per pand zie bijlage III.

Directe kosten onroerend goed

Afschrijvingskosten	80.277	85.700	116.715
Onderhoud	165.041	75.200	11.777
Dotatie onderhoudsvoorziening	134.881	69.300	65.633
Verzekeringen	11.207	9.300	10.909
Heffingen	19.768	18.200	18.346
Inhuur personeel	43.667	22.900	22.912
Inhuur makelaar	9.213	-	-
Diversen	4.682	-	4.148
	468.737	280.600	250.440

De kosten beheer betreffen procesbegeleiding en uitvoering door externe inhuur personeel, alsmede VVE-kosten. Voor een uitsplitsing per pand zie bijlage III.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
2. Collecten			
Collecten t.b.v. centrale diaconie	20.521	20.000	18.818
Collecten en giften uit wijkcombinaties	63.570	55.600	52.993
Collecten bijzondere doelen	39.819		49.164
Verdubbeling collecten	5.503		14.988
Afdracht collecten bijzondere doelen	<u>45.322-</u>		<u>64.152-</u>
	-		-
Overige baten wijkcombinaties	2.772	23.100	2.116
	86.864	98.700	73.926

Voor collecte-opbrengsten per wijk zie bijlage I.

3. Overige baten

Schenkeningen	941		5.313
Vrijval reserveringen	-		34.012
Bijdragen deelnemers via wijken	33.469		29.996
Overige	-		-
	34.409	-	69.321

De vrijval reserveringen in 2018 bestaat o.a. uit een bedrag van € 29.250, dat in de loop der jaren in overmaat was gereserveerd voor verdubbeling collecten.

4. Incidentele baten

Afwikkeling Kaupthing-claim	144.800	-	-
-----------------------------	---------	---	---

In 2007 werd € 500.000 belegd in Kaupthing. Na de financiële crisis van 2008 werd de belegging tot nihil afgewaardeerd. Wel liep er nog een claim op de afwikkeling, waarvan de waarde niet bekend was. De claim is in 2019 verkocht voor € 144800.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
5. Activiteitenlasten			
5.1 Activiteiten wijken	115.502	130.500	113.882
5.2 Exploitatiebijdrage Stek-projecten	1.909.486	1.944.700	1.855.297
5.3 Overige subsidierelaties	344.232	337.700	342.924
5.4 Overige doelstellingen	123.446	138.800	135.819
	2.492.665	2.551.700	2.447.921
5.1 <u>Activiteiten wijken</u>	115.502	130.500	113.882
Zie recapitulatie wijkcombinaties. De begrote bedragen zijn conform opgaven wijkdiaconieën.			
5.2 <u>Exploitatiebijdrage STEK-projecten</u>	1.909.486	1.944.700	1.855.297
Zie betreffende bijlage. De begrote bedragen per project zijn conform begroting Stek. Voor een recapitulatie van het budget Stek zie laatste paragraaf van de toelichting op de staat van baten en lasten.			
5.3 <u>Overige subsidierelaties</u>			
Aandachtscentrum	29.788	27.000	30.736
Kerk in Den Haag	21.118	20.000	20.239
St. Straatpastoraat	19.000	19.000	19.000
St. Exodus	8.400	8.400	8.400
Kinderwinkel (via Fonds van Reenen)	6.198	6.200	6.196
Stichting Invalide Vakantieweken	3.250	3.500	3.500
Incidentele subsidies	1.000	2.000	1.000
<i>Huursubsidies en -kortingen:</i>			
Stek, Parkstraat	234.694	232.600	233.068
Oecum. Aandachtscentrum, Schoolstraat	18.884	19.000	18.884
Overige	1.900	-	1.900
	344.232	337.700	342.924
5.4 <u>Overige doelstellingen</u>			
Diaconaal quotum	113.669	118.800	119.505
Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	-	-	-
Verdubbeling collecten	5.503	20.000	14.988
Bijdrage in exploitatie wijken:	1.000	-	1.000
Besteding Fonds in Laak	2.956	-	-
Historisch Diaconieproject	318	-	326
	123.446	138.800	135.819

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
6. Beheerlasten			
6.1 Personeelslasten	106.442	117.600	124.394
6.2 Organisatiekosten	83.369	75.300	26.735
6.3 Rentelasten	21.422	17.800	22.647
	211.233	210.700	173.776
6.1 <u>Personeelslasten</u>			
Personeelslasten (all-in)	106.442	127.200	124.394
Inhuur personeel	51.143	34.900	39.315
Totaal	157.585	162.100	163.710
Af: verantwoord onder kosten beleggingen	7.477	21.600	16.404
Idem onder kosten onroerend goed	43.667	22.900	22.912
Totaal overige beheerlasten personeel	106.442	117.600	124.394
De personeelslasten zijn vanuit Stek vrij van btw doorbelast op basis van een Overeenkomst kostenverdeling.			
6.2 <u>Organisatiekosten</u>			
Organisatiekosten via Stek	42.208	50.000	43.206
T.l.v./t.g.v. Stek, bestemmingsfonds Diaconie	809-	-	39.500-
T.l.v. exploitatie Diaconie	41.399	50.000	3.706
Accountantskosten	21.175	16.900	13.310
Advieskosten	3.375	1.000	-
Vacatiegelden	2.545	2.500	1.000
Bestuurs- en representatiekosten	10.216	1.000	1.566
PR en brochures	871	-	2.804
Overige kosten	40	-	432
Verzekeringen (specificatie hieronder)	3.012	3.000	2.831
Bankkosten rek.crt.	736	900	1.086
Totaal organisatiekosten	83.369	75.300	26.735

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Realisatie 2018</u>
<i>Nadere toelichting organisatielasten:</i>			
De organisatiekosten via Stek zijn volgens opgave Stek. Het deel t.l.v. de exploitatie Diaconie is het budget dat resteert voor Stek na toedeling aan projecten en aan personeelslasten.			
Het verschil brengt Stek t.l.v./t.g.v. het bestemmingsfonds Diaconie (onderdeel eigen vermogen Stek). Voor een nadere aansluiting van het budget voor Stek, zie bijlage VI.			
<i>Nadere toelichting verzekeringen:</i>			
Bestuursaansprakelijkheid	1.210	1.200	1.210
Bedrijfsaansprakelijkheid	503	350	336
WA-verzekering verhuurder	897	850	873
Verzekeringen vrijwilligers	103	300	113
Kostbaarhedenverzekering	300	300	300
Totaal verzekeringen	3.012	3.000	2.831

Onder de verzekeringen vrijwilligers vallen bestuur en afgevaardigden wijkdiaconieën, vrijwilligers wijkdiaconieën en vrijwilligers vakantieweken.

6.3 Rentelasten

Rentevergoeding rek.crt. Stek	17.834	17.500	17.612
Rentevergoeding wijksaldi	3.389	-	3.414
Rente lening ABP	199	300	1.622
	21.422	17.800	22.647

De rentevergoeding rekening-courant met Stek is voor 2019 gesteld op 1,0% over het gemiddeld saldo (2018: 1,0%).

De rentevergoeding wijksaldi betreft rentevergoeding over door wijken bij de Centrale Diaconie aangehouden saldi. Bij de wijkverantwoording zijn deze vergoedingen als baten verantwoord. Het % is voor 2019 gesteld op 1,0%.

De rente op de lening ABP bedraagt 4,5% per jaar. Deze lening is in 2019 geheel afgelost.

7. **Incidentele lasten**

Diverse correcties eerdere jaren	7.512		-
	7.512	10.000	0

OVERIGE GEGEVENS

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

OVERIGE GEGEVENS

1 Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

Het College van Diakenen van de Protestantse Diaconie Den Haag heeft de jaarrekening 2019 in zijn vergadering van 26 mei 2020 vastgesteld, waaronder de in de staat van baten en lasten opgenomen resultaatverdeling.

Mw. D.P. Kuipers, voorzitter

W.J. de Vlieger-Moll, secretaris

2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die van invloed zijn op het jaarrapport.

BIJLAGE I

OVERZICHT WIJKGEMEENTEN

Bijlage I-i. Wijkdiaconieën: recapitulatie banksaldi en uitstaande middelen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>Specificatie beleggingen per combinatie</u>		
Combinatie I (Oikocredit)	53.256	53.256
Dit saldo is opgenomen onder de beleggingen.		
<u>Specificatie banksaldi per combinatie</u>		
Combinatie I	28.928	33.916
Combinatie II	4.899	7.295
Combinatie III	52.708	52.009
Combinatie IV	22.108	24.155
Combinatie V	2.400	1.702
Bethlehemkerk	36.655	37.384
Overlopende posten	<u>1.147</u>	<u>178</u>
Totaal	<u>148.845</u>	<u>156.639</u>
Dit saldo is opgenomen onder de liquide middelen.		
<u>Specificatie middelen bij Diaconie PGG:</u>		
Combinatie I		
Den Haag Zuid-West	129.293	129.293
Project "De kerk komt naar je toe"	<u>6.374</u>	<u>6.311</u>
	135.667	135.604
Combinatie III		
Kerkenwerk Laak	60.468	63.424
Saldo Juliana/Valkenboskerk	<u>1.419</u>	<u>1.419</u>
	61.886	64.842
Combinatie IV		
Wijkdiaconie Bezuidenhout	99.894	99.894
Wijkdiaconie Kruispunt	<u>43.983</u>	<u>43.548</u>
	143.877	143.442
Totaal	<u>341.430</u>	<u>343.887</u>
<u>Recapitulatie per combinatie:</u>		
Totaal Combinatie I	217.851	222.776
Totaal Combinatie II	4.899	7.295
Totaal Combinatie III	114.594	116.851
Totaal Combinatie IV	165.985	167.596
Totaal Combinatie V	2.400	1.702
Totaal Bethlehemkerk	36.655	37.384
Totaal	<u>542.384</u>	<u>553.605</u>
<u>Aansluiting bestemmingsfonds wijken</u>		
Totaal banksaldi en uitstaande middelen	542.384	553.605
Mutatie transitoria	<u>-3.345</u>	<u>-5.649</u>
Bestemmingsfonds wijken	<u>539.038</u>	<u>547.955</u>

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

UITGAVEN	Combinatie I Abdijkerk Bosbeskapel Shalomkerk		Combinatie II Bergkerk Maranathakerk		Combinatie III Laak Marcuskerk	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	3.517	3.650	3.901	5.350	412	1.100
2 Jeugdwerk	-	-	1.750	4.000	-	-
3 Recreatie	27.159	7.350	300	500	2.163	3.875
4 Ondersteuning	974	2.200	990	1.500	5.797	950
5 Toerusting en vorming	1.056	1.200	918	800	779	40
6 Kosten kerkdienst	1.853	2.100	722	1.200	1.373	2.105
7 Vervoerskosten	-	-	1.050	750	-	-
8 Activiteiten	707	600	2.662	2.700	968	500
9 Giften derden	3.954	5.650	1.525	1.500	540	2.200
10 Kosten vrijwilligers	57	-	-	-	80	75
11 Administratie-/vergaderkosten	294	1.250	356	350	464	440
12 Diversen/onvoorzien	1.445	-	-	-	-	50
Totaal uitgaven	41.016	24.000	14.175	18.650	12.576	11.335
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Combinatie III
13 Collecten en giften, wijken	7.232	10.550	5.153	4.800	10.211	5.310
14 Collecten Centrale Diaconie	-	6.500	-	1.800	454	2.570
15 Collecten Haagse Doelen	-	7.000	-	750	496	750
16 Collecten Kerk in Actie	-	8.000	-	1.100	636	2.500
17 Collecten giften bijz. doelen	-	0	1.625	1.250	4.980	1.000
18 Af te dragen collecten	-	-21.500	-100	-3.900	-5.404	-6.820
19 Intrest	1.196	1.700	-	-	12	4
20 Onttrekking Legaat	-	-	-	-	-	-
21 Bijdragen derden	26.556	5.000	-	-	500	-
22 Overige baten	-	-	-	-	-	650
23 Bijdrage Centrale Diaconie	-	-	5.100	12.850	-	4.500
Totaal ontvangsten	34.984	17.250	11.778	18.650	11.884	10.464
SALDO	-6.033	-6.750	-2.396	0	-692	-871

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

	Combinatie IV		Combinatie V	
	Duinzichtkerk Chr. Triumfatorkerk	Duinzichtkerk Chr. Triumfatorkerk	Evang. Lutherse kerk Lukaskerk	Evang. Lutherse kerk Lukaskerk
UITGAVEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	3.099	1.750	496	300
2 Jeugdwerk		300		300
3 Recreatie	155	700	520	1.000
4 Ondersteuning	2.924	5.000	850	2.000
5 Toerusting en vorming	0	350		100
6 Kosten kerkdienst	55	1.850	710	300
7 Vervoerskosten	0	-		-
8 Activiteiten	2.162	4.400	2.134	4.400
9 Giften derden	726	1.900		-
10 Kosten vrijwilligers	287	150	1.795	1.500
11 Administratie-/vergaderkosten	279	220	171	150
12 Diversen/onvoorzien	0	-	61	300
Totaal uitgaven	9.687	16.620	6.735	10.350
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
13 Collecten en giften, wijken	5.486	8.200	4.267	2.500
14 Collecten Centrale Diaconie	-	1.100	-	-
15 Collecten Haagse Doelen	-	300	-	-
16 Collecten Kerk in Actie	-	-	-	-
17 Collecten giften bijz. doelen	11.312	-	3.875	450
18 Af te dragen collecten	-9.140	-800	-3.631	-
19 Intrest	1.434	1.000	-	-
20 Onttrekking Legaat	-	-	-	-
21 Bijdragen derden	528	-	-	-
22 Overige baten	300	-	1.124	-
23 Bijdrage Centrale Diaconie	-	6.500	1.800	7.400
Totaal ontvangsten	9.921	16.300	7.434	10.350
SALDO	234	-320	699	0

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

	Bethlehem- gemeente	Bethlehem- gemeente	Totaal	Totaal
UITGAVEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	6.349	9.500	17.774	21.700
2 Jeugdwerk	4.392	2.750	6.142	7.400
3 Recreatie	220	1.500	30.516	14.900
4 Ondersteuning	4.647	6.000	16.181	17.700
5 Toerusting en vorming	1.210	800	3.962	3.300
6 Kosten kerkdienst	174	650	4.887	8.200
7 Vervoerskosten	-	-	1.050	800
8 Activiteiten	4.455	4.550	13.089	17.200
9 Giften derden	8.631	11.100	15.376	22.400
10 Kosten vrijwilligers	-	100	2.218	1.800
11 Administratie-/vergaderkosten	1.235	50	2.800	2.500
12 Diversen/onvoorzien	-	-	1.506	400
Totaal uitgaven	31.313	37.000	115.502	118.300
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
13 Collecten en giften, wijken	44.343	24.750	76.693	56.100
14 Collecten Centrale Diaconie		7.500	454	19.500
15 Collecten Haagse Doelen		-	496	8.800
16 Collecten Kerk in Actie		-	636	11.600
17 Collecten giften bijz. doelen		9.000	21.791	11.700
18 Af te dragen collecten	-18.223	-16.500	-36.500	49.500
19 Intrest	4	-450	2.646	2.300
20 Onttrekking Legaat		-	0	-
21 Bijdragen derden	1.300	150	28.884	5.200
22 Overige baten	3.161	-	4.585	700
23 Bijdrage Centrale Diaconie nadelig saldo		15.500	6.900	46.800
Totaal ontvangsten	30.584	39.950	106.585	113.200
SALDO	-728	2.950	-8.917	-5.100

BIJLAGE II

OVERZICHT BELEGGINGEN

Bijlage II. Overzicht beleggingen

Beleggingen (marktwaarde)

	rente-%	looptijd tot	31-12-2019	31-12-2018
<u>Effecten</u>				
<i>Kasbank</i>				
Effecten in fiduciair beheer bij IBS			11.903.153	10.493.432
Liquide middelen t.b.v. beleggingen			825.447	706.579
			<u>12.728.601</u>	<u>11.200.011</u>
<i>ABNAmro MeesPierson</i>				
Adviesportefeuille (per medio november 2017 in beheer IBS)			29.262.265	23.259.929
Beheerportefeuille (per medio november 2017 in beheer IBS)			10.308.130	9.659.198
Liquide middelen t.b.v. beleggingen			2.084.137	7.613.737
			<u>41.654.532</u>	<u>40.532.864</u>
<i>HofHoorneman</i>				
Income Fund (t.b.v. Fonds van Reenen)			97.076	96.685
Liquide middelen t.b.v. beleggingen			37.820	32.560
			<u>134.896</u>	<u>129.245</u>
Totaal effecten			<u>54.518.028</u>	<u>51.862.120</u>
<u>Vastgoedfondsen</u>				
<i>Deelnemingen</i>				
Certitudo Vastgoed I CV	6,00%		270.300	270.300
Certitudo Vastgoed IV CV	8,00%		160.000	160.000
Certitudo Pentaparc III CV	6,00%		200.000	200.000
Certitudo Geldrop I CV	5,50%		250.000	250.000
			<u>880.300</u>	<u>880.300</u>
<i>Leningen</i>				
Certitudo Residential Growth Fund II	6,00%	2020	250.000	250.000
Certitudo Residential Growth Fund XIII	6,00%	2019	-	280.000
Certitudo Residential Growth Fund XVIII	6,00%	2021	500.000	500.000
Certitudo Residential Growth Fund B.V.	6,00%	2022	350.000	-
Certitudo Property XIX BV	6,00%	2021	400.000	400.000
Certitudo Property XX BV	6,00%	2021	750.000	750.000
NL Woningfonds			90.640	100.000
NN Dutch Residential Mortgage Fund			3.170.079	-
			<u>5.510.719</u>	<u>2.280.000</u>
Totaal vastgoedfondsen			<u>6.391.019</u>	<u>3.160.300</u>
<u>Overige beleggingen</u>				
Oikocredit - Centrale Diaconie			957.184	957.184
Oikocredit - Den Haag Zuidwest (Combinatie I)			53.256	53.256
			<u>1.010.440</u>	<u>1.010.440</u>
St. Kerkelijk Geldbeheer, inschrijvingsrekening	4,65%	2021	184.478	184.478
Totaal overige beleggingen			<u>1.194.918</u>	<u>1.194.918</u>
Totaal algemeen			<u>62.103.965</u>	<u>56.217.338</u>

BIJLAGE III

SPECIFICATIE ONROEREND GOED

Bijlage III. Overzicht en exploitatie onroerende zaken

Waardering en onderhoudsreserve	Boek-waarde 1-1-19	Aankopen / verkopen / mutaties	Af-schrijving	Boek-waarde 31-12-19	WOZ-waarde	Onder-houds-voorz. 1-1-19	Dotatie /vrijval	Ont-trekking	Onder-houds-voorz. 31-12-19
Diaconale panden									
Betsy Perkstraat 16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Van Meursstraat 1	6.461	-	808	5.653	-	-	-	-	-
Van Baerlestraat 111,113,117	100.458	-	14.483	85.975	352.000	91.229	5.470	22.415-	74.284
Parkstraat 32	-	-	-	-	2.362.000	365.552	27.296	52.757-	340.091
Thomas Schwenkestraat 28-30	120.000	-	20.000	100.000	434.000	120.592	11.202	5.797-	125.997
Hooftskade 86-89	-	-	-	-	577.000	89.317	4.971	84.687-	9.602
Schoolstraat 18, 18a t/m c	-	-	-	-	1.269.000	104.917	9.240	-	114.157
Conradkade 62	515.200	-	22.400	492.800	692.000	3.391-	71.648	13.329-	54.929
Jonckbloetplein 16-17-24 en Grond Jonckbloetplein	174.575	-	22.586	151.989	450.000	36.781	5.054	-	41.835
Totaal	916.694	-	80.277	836.417	6.136.000	804.997	134.881	178.984-	760.894
Vastgoedbeleggingen									
Frankenslag 162-164	1.400.000	192.000	-	1.592.000	1.592.000	-	-	-	-
Hendrik van Deventerstraat 45	180.000	2.000	-	182.000	182.000	-	-	-	-
Rozenburgstraat 7, 7a t/m d	380.000	53.000	-	433.000	433.000	-	-	-	-
Grond Arendsdorp (Oostduin)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	1.960.000	247.000	-	2.207.000	2.207.000	-	-	-	-
Totaal	2.876.694	247.000	80.277	3.043.417	8.343.000	804.997	134.881	178.984-	760.894

Exploitatie	Huren	Leegstand	Af-schrijving	Dotatie groot onderhoud	Overig onderhoud	Ver-zekering	Heffingen	Resultaat
Diaconale panden								
Betsy Perkstraat 16	14.057	-	-	5.470	3.236	-	-	5.352
Van Meursstraat 1	25.200	-	808	27.296	7.293	-	-	10.197-
Van Baerlestraat 111,113,117	37.776	6.493	14.483	11.202	4.870	502	1.753	1.528-
Parkstraat 32	299.909	-	-	4.971	60.508	3.272	6.902	224.257
Thomas Schwenkestraat 28-30	47.062	-	20.000	9.240	436	1.703	1.115	14.569
Hooftskade 86-89	34.102	-	-	71.648	1.750	1.110	1.135	41.542-
Schoolstraat 18, 18a t/m c	73.842	12.133	-	5.054	23.645	983	2.603	29.424
Conradkade 62	37.236	-	22.400	-	1.345	1.173	174	12.144
Jonckbloetplein 16-17-24 en Grond Jonckbloetplein	80.698	-	22.586	-	-	-	1.307	56.805
	-	-	-	-	-	-	-	-
Vastgoedbeleggingen								
Frankenslag 162-164	67.173	-	-	-	2.675	1.678	1.405	61.415
Hendrik van Deventerstraat 45	28.200	20.400	-	-	40.095	354	614	33.264-
Rozenburgstraat 7, 7a t/m d	40.256	-	-	-	19.187	432	2.743	17.895
Grond Arendsdorp (Oostduin)	-	-	-	-	-	-	18	18-
	785.512	39.026	80.277	134.881	165.041	11.207	19.768	335.311
Inhuur personeel								43.667
Inhuur makelaar								9.213
Diversen								4.682
Totaal resultaat								277.749

BIJLAGE IV

SPECIFICATIE STEK-PROJECTEN

Bijlage IV. Specificatie Stek-projecten

	Totale lasten 2019	Bijdrage Diaconie 2019	Bijdrage Diaconie 2018	
	€	€	€	
Buurt-en-kerkhuizen				
De Paardenberg	300.156	223.266	230.984	comb III
De Oase	213.382	183.816	167.795	comb III
Buurt-en-kerkhuis Bethel	202.213	162.952	137.370	comb II
Buurt-en-Lukaskerk	135.739	100.159	81.934	comb V
Buurt-en-kerkhuis Shalom	137.785	126.989	1.590	comb I
Overige buurtgerichte projecten	332	332	1.368	stadsbreed
Buurt-en-kerkhuizen totaal	989.607	797.515	621.040	
Diaconaal opbouwwerk				
Diaconaal opbouwwerk, Zuid West	-	-	89.125	comb I
Diaconaal opbouwwerk, Haagse Hout	79.950	65.150	36.158	comb IV
Diaconaal opbouwwerk, overig	-	-	-	stadsbreed
Gemeentesupport	33.659	32.299	44.278	stadsbreed
Vrijwilligersbeleid en advies	63.989	63.189	77.987	stadsbreed
Diaconaal opbouwwerk totaal	177.597	160.637	247.549	
Kinderen en jongeren				
JONG Transvaal	85.840	24.805	30.942	comb III
Kinderwinkel	250.555	93.361	75.982	comb III
StekJong	160.164	101.309	108.299	stadsbreed
Kinderen en jongeren totaal	496.560	219.475	215.223	
Multiculturele en -religieuze samenleving				
Dialogoprojecten	6.929	6.929	11.809	stadsbreed
Migranten en hun organisaties	11.415	11.415	7.560	stadsbreed
Kariboe Bibi	71.713	43.020	22.720	comb III
Multiculturele en -religieuze samenleving totaal	90.056	61.363	42.088	
Ouderen				
Ouderenwerk	177.718	127.685	150.072	stadsbreed
Ouderen totaal	177.718	127.685	150.072	

Bijlage IV. Specificatie Stek-projecten

	Totale lasten 2019	Bijdrage Diaconie 2019	Bijdrage Diaconie 2018	
	€	€	€	
Den Haag Wereldhuis plus				
Wereldhuis	170.363	40.438	20.300	stadsbreed
Noodopvang De Halte	127.743	95.516	93.707	stadsbreed
Kerkasiel	78.841	15.211	68.583	landelijk
Totaal Den Haag Wereldhuis plus	376.947	151.164	182.590	
Kwetsbare groepen				
Individuele hulpverlening	334.759	317.852	264.195	stadsbreed
Baby Bullen Bank	12.940	12.745	5.641	stadsbreed
Kies!	135.582	30.424	54.152	stadsbreed
Maatschappelijke activering / overige kwetsbare groepen	31.722	10.823	22.351	stadsbreed
Straatpastoraat	41.203	18.803	22.556	stadsbreed
Overige projecten kwetsbare groepen				stadsbreed
Totaal Kwetsbare groepen	556.204	390.646	368.895	
Overige				
Signalering	-	-	17.839	stadsbreed
Mediatheek De Bovenkamer	2.252	1.000	2.991	stadsbreed
Totaal Overige projecten	2.252	1.000	20.830	
Totaal Generaal	2.866.942	1.909.486	1.848.288	

BIJLAGE V

OVERZICHT BIJDAGEN EN SUBSIDIES NAAR BESTEMMING

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
<u>Landelijke bestemming:</u>			
Diaconaal quotum	113.669	118.800	119.505
Verdubbeling collecten i.v.m. noodhulp	5.503	20.000	14.988
Kerkasiel	15.211	-	68.583
Totaal landelijke bestemming	134.383	138.800	203.077
<u>Stadsbreed:</u>			
Bijdrage STEK	744.816	797.900	757.245
Huursubsidie Parkstraat	234.694	232.600	233.068
	979.510	1.030.500	990.314
Aandachtscentrum	29.788	27.000	30.736
Huursubsidie Schoolstraat	18.884	19.000	18.884
	48.672	46.000	49.621
St. Exodus	8.400	8.400	8.400
	8.400	8.400	8.400
Kerk in Den Haag	21.118	20.000	20.239
St. Straatpastoraat	19.000	19.000	19.000
Fonds voor ontwikkeling en Vernieuwing	-	-	-
SIV	3.250	3.500	3.500
Historisch Diaconieproject	318	-	326
Incidentele subsidies	2.900	2.000	2.900
	46.585	44.500	45.965
Totaal bijdrage stadsbreed	1.083.168	1.129.400	1.094.299
<u>Stadswijk:</u>			
<i>Activiteiten:</i>			
Combinatie I, Den Haag Zuid-West	198.929	174.900	191.051
Combinatie II, Bergkerk, Maranathakerk	177.127	151.650	152.349
Combinatie III, PGG Laak, Marcuskerk	581.344	547.135	538.369
Combinatie IV, Archipel-Haagse Hout	74.837	63.620	43.662
Combinatie V, Centrum	202.411	163.050	182.613
Bethlehemgemeente	31.313	37.000	29.803
Afrondingen wijkbegrotingen		345	
Uitgaven wijken	1.265.960	1.137.700	1.137.848
Totaal bijdrage stadswijk	1.265.960	1.137.700	1.137.848
Totaal activiteitenlasten	2.483.511	2.405.900	2.435.223

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
<u>Nadere uitsplitsing projecten Stek en wijkkassen:</u>			
Stadsbreed			
Vrijwilligersbeleid en advies	63.189	63.900	77.987
Gemeentesupport	32.299	42.000	44.278
StekJong	101.309	139.200	108.299
Migranten en hun organisaties	11.415	4.600	7.560
Dialogoprojecten	6.929	7.700	11.809
Ouderenwerk	127.685	165.700	150.072
Wereldhuis	40.438	22.600	20.300
Individuele hulpverlening	317.852	266.700	264.195
MA projecten	10.823	39.300	22.351
Straatpastoraat	18.803	22.900	22.556
Baby Bullen Bank	12.745	4.100	5.641
Mediatheek De Bovenkamer	1.000	4.400	2.991
Signalering	-	14.800	17.839
Overige projecten	332	-	1.368
<i>Totaal</i>	<i>744.816</i>	<i>797.900</i>	<i>757.245</i>
Combinatie I			
Diaconaal opbouwwerk (2018)	-	101.000	89.125
Buurt-en-kerkhuis Shalom	126.989	-	1.590
Kies!	30.424	49.900	54.152
Bijdrage voormalig Fonds Den Danser	500		500
Wijkexploitatie	41.016	24.000	45.685
<i>Totaal</i>	<i>198.929</i>	<i>174.900</i>	<i>191.051</i>
Combinatie II			
Buurt- en kerkhuis Bethel	162.952	133.000	137.370
Wijkexploitatie	14.175	18.650	14.979
<i>Totaal</i>	<i>177.127</i>	<i>151.650</i>	<i>152.349</i>

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Combinatie III			
Paardenberg	223.266	165.800	230.984
Oase	183.816	192.100	167.795
Kinderwinkel	93.361	94.500	75.982
Kariboe Bibi	43.020	54.000	22.720
Huiswerkbegeleiding Transvaal	24.805	29.400	30.942
Bijdrage voormalig Fonds Den Danser	500		500
Wijkexploitatie	12.576	11.335	9.446
Totaal	581.344	547.135	538.369
Combinatie IV			
Diaconaal opbouwwerker	65.150	47.000	36.158
Wijkexploitatie	9.687	16.620	7.504
Totaal	74.837	63.620	43.662
Combinatie V			
Buurt & Lukaskek	100.159	95.400	81.934
Noodopvang De Halte	95.516	57.300	93.707
Wijkexploitatie	6.735	10.350	6.972
Totaal	202.411	163.050	182.613
Bethlehemkerk	31.313	37.000	29.297
Totaal	2.010.776	1.935.255	1.894.587

BIJLAGE VI

RECAPITULATIE STEK-BUDGET PROJECTEN EN ORGANISATIELASTEN

Bijlage VI. Recapitulatie budget Stek projecten en organisatielasten

Het budget voor Stek wordt besteed aan Stek-projecten en aan werkzaamheden van Stek-medewerkers voor de Diaconie. Naast het basisbudget was er extra budget voor langer openhouden van De Halte en voor Buurt-en-kerkhuis Zuidwest (Shalomkerk).

In onderstaand overzicht is een en ander zichtbaar gemaakt.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Basisbudget	1.950.000	2.000.000	1.900.000
Waarvan externe inhuur niet via Stek	-	-	11.900
Waarvan basisbudget Stek	1.950.000	2.000.000	1.888.100
Basisbudget Stek	1.950.000	2.000.000	1.888.100
Waarvan t.b.v. projecten	1.777.200	1.817.300	1.760.000
Waarvan t.b.v. organisatiekosten	172.800	182.700	128.100
<u>Uitsplitsing projecten</u>			
Basisbudget	1.777.200	1.817.300	1.760.000
Extra budget De Halte	95.516	57.300	93.707
Extra budget Buurt-en-kerkhuis Zuidwest	11.811	-	1.590
Totaal, cf toelichting staat van baten en lasten, post 4.2 (pag.24)	1.884.526	1.874.600	1.855.297
Werkelijke projectlasten, cf specificatie Stek-projecten in bijlage IV	1.909.486	1.817.300	1.848.288
Verschil verrekend via exploitatie Stek, bestemmingsfonds Diaconie	-24.959	57.300	7.008
<u>Uitsplitsing organisatiekosten</u>			
Basisbudget	172.800	182.700	128.100
Doorberekening personeelslasten	106.442	127.200	124.394
Resteert voor overige organisatiekosten	66.358	55.500	3.706
Werkelijke overige organisatiekosten	42.208	50.000	43.206
Verschil verrekend via exploitatie Stek, bestemmingsfonds Diaconie	24.150	5.500	39.500-

De organisatiekosten bestaan uit doorberekende personeelslasten en overige organisatiekosten. De personeelslasten worden o.b.v. werkelijke uren maal kostprijs doorbelast, op grond van een overeenkomst kostenverdeling. De overige organisatiekosten betreffen werkplekkosten, kosten boekhoudpakket e.d.

Het verschil tussen werkelijke organisatiekosten en beschikbaar budget komt t.l.v. dan wel t.g.v. Stek, en wordt door Stek onttrokken dan wel toegevoegd aan het Bestemmingsfonds Diaconie.